

درمان میگرن با بوتاکس

درمان میگرن با بوتاکس

با درمان بوتاکس، از انقباضهای عضلانی محرک میگرن نیز میتوان جلوگیری کرد. بوتاکس، سم بوتولینوم رقیق شده است که از آزاد شدن مواد شیمیایی در سلولهای عضلانی جلوگیری کرده و مانع انتقال پیام انقباض به فیبرهای عضلانی میشود، در نتیجه میگرن را درمان میکند. درمان میگرن با بوتاکس، وقتی شروع شد که بیماران برای درمان عارضه‌های دیگر به آن رو می‌آوردند و همزمان بهبود علائم میگرن در آنها مشاهده میشد. در نتیجه پژوهش‌های گوناگون در زمینه درمان میگرن با بوتاکس صورت گرفت. بعد از سالها گردآوری داده‌های بالینی و پژوهش، استفاده از بوتاکس در سال 2010 توسط سازمان غذا و دارو FDA برای درمان میگرن مزمن مورد تأیید قرار گرفت.

برای درمان میگرن، تزریق بوتاکس باید توسط متخصص مغز و اعصاب هر سه ماه یکبار در محل هر یک از محرک‌های عصبی انجام شود تا باعث شل شدن عضله‌های پیرامونی شده، عصب فشرده نشود و حمله میگرن صورت نگیرد. از آنجایی که بوتاکس دارویی قوی است، صرفاً در صورتی پیشنهاد میشود که درمان‌های پیشگیرانه دیگر موفقیت‌آمیز نباشند. این درمان فقط برای آن دسته از بیماران تجویز میشود که یا در ماه حداقل 14 بار به سردرد دچار میشوند یا درمان‌های دیگر برایشان راهگشا نبوده.

بوتاکس و میگرن

در سالهای میانی دهه 1990، پزشکان متوجه شدند که درد میگرن مزمن در بیمارانی که برای درمان عارضه‌های دیگر بوتاکس دریافت کرده بودند بهبود یافته. در نتیجه پژوهشی دو مرحله‌ای آغاز شد که طی آن درمان بیمارانی که به طور متوسط 20 روز در ماه دچار سردرد میگرنی بودند تحت نظر قرار گرفتند. هر 12 هفته یک بار و به مدت 56 هفته، تزریق بوتاکس بر روی این گروه از بیماران ادامه پیدا کرد. در پایان سردرد 70 درصد از بیماران به نصف کاهش پیدا کرده بود. در اکتبر سال 2010، استفاده از بوتاکس برای درمان میگرن مزمن و درد پشت سر توسط FDA تأیید شد. در طی این سالها بیش از صد هزار بیمار با این درمان از شر میگرن رهایی یافته‌اند.

تاثيرگذاري بوتاکس در درمان میگرن

بوتاکس یا سم بوتولینوم نوع A، از آزاد شدن انتقال دهنده‌ای عصبی به نام استیل کولین جلوگیری کرده و در نتیجه موجب اختلال در عملکرد معمول نقطه اتصال عصبی - عضلانی می‌شود. از نظر پژوهشگران، بوتاکس با انسداد ترشح استیل کولین مانع عملکرد گذرگاه‌های درد می‌شود. پژوهش‌های بیشتری نیز در زمینه‌ی یافتن ساز و کار دقیق سودمند بودن بوتاکس برای تسکین درد میگرن مزمن در حال انجام می‌باشد.

عمل

چنانچه روش‌های درمانی مختلف موجب تسکین میگرن نشود، درمان با بوتاکس توسط پزشک پیشنهاد می‌شود. پزشک در ابتدا سابقه پزشکی و علائم بیمار، از جمله داروهای مصرفی فعلی و درمان‌های پیشین با بوتاکس را بررسی کرده و سپس در صورت لزوم دستور اولتراسوند برای تعیین بهترین نقطه تزریق را می‌دهد.

برای کسب نتیجه بهتر در درمان سردرد بعد از تزریق بوتاکس، بر اساس معیارهایی بیمارانی که این درمان برایشان مفید است توسط متخصص مغز و اعصاب به طور صحیح انتخاب می‌شوند.

نکته دیگر تزریق بوتاکس در محل‌های مناسب و طبق پروتکل FDA در 31 نقطه از عضلات سر و گردن شامل 7 نقطه در عضله فرونتال (پیشانی)، 4 نقطه در [عضلات تمپورال](#) (گیجگاهی) هر طرف، 3 نقطه در عضلات اکسی پیتال (پس سری) هر طرف، دو نقطه در عضلات پاراوتبرای گردن هر طرف و 3 نقطه در عضله تراپزیوس (بالای شانه) هر طرف تزریق می‌شود و بنابراین با تزریق زیبایی تفاوت داشته و حتما باید توسط نورولوژیست (متخصص مغز و اعصاب) مجرب به انجام برسد.

بدین ترتیب مقدار مشخصی از آمپول بوتولونیم توکسین رقیق شده توسط نورولوژیست در عضلات ذکر شده تزریق می‌شود. این کار در مطب و به صورت سرپایی و معمولا در عرض 10 تا 15 دقیقه انجام می‌شود و نیاز به آمادگی خاصی نیست و بعد از تزریق بوتاکس بیمار میتواند فعالیت‌های روزمره‌ی خود را ادامه دهد.

با توجه به علائم، بوتاکس در نقاط زیر تزریق می‌شود:

گیگاه هر دو سمت

پیشانی

بالای شانه‌ها

پشت و دو طرف گردن

پشت سر

درمان با بوتاکس به طور میانگین 32 تزریق را شامل می‌شود، البته برخی بیماران ترجیح می‌دهند تزریق‌های بیشتر یا کمتری داشته باشند. تزریق‌ها هر 12 هفته یک بار انجام می‌شود و هر جلسه فقط چند دقیقه به طول می‌انجامد.

به محض تزریق بوتاکس، تأثیر آن بر **درمان سردرد** شروع می‌شود و پس از نخستین تزریق، ظرف یک هفته نتیجه‌ی کامل آن قابل تشخیص است. در اکثر بیماران، پنج مدت تزریق، طی مدت 15 ماه دریافت می‌شود. تزریق با سوزنی بسیار ظریف انجام می‌شود و اکثر بیماران درد آن را مانند درد ناشی از خراشی جزئی یا نیش پشه توصیف کرده‌اند.

اثر بوتاکس حتی سال‌ها پس از تزریق، کاملاً برگشت‌پذیر می‌باشد.

نتایج

هرچند تزریق بوتاکس برای درمان تمام سردردها راهگشا نیست، می‌گردد حدود 90 درصد از بیماران بعد از تزریق از قبل خفیف‌تر شده است. در آزمایش‌های بالینی انجام شده، مشاهده شد که بیماران ماهانه 7 تا 9 بار کمتر از قبل دچار سردرد شده‌اند.

پیدا کردن محرکها

Dr. Seyyed Hossein Aghamiri

دکتر سید حسین آقامیری

شاخص تزریق بوتاکس برای درمان میگرن از این جهت مفید است که میزان موثر بودن جراحی در تسکین میگرن را هم تعیین می‌کند. بوتاکس از تحریک عصبهای مولد درد که بر اثر انقباض عضلانی صورت می‌گیرد، ممانعت می‌کند. اگر با تزریق درد آرام شود، جراحی هم برای آزاد کردن دائمی آن عصبها راهگشا خواهد بود. به علاوه با تزریق می‌توان عصب محرک میگرن را مشخص کرد. به این ترتیب عمل جراحی دقیق‌تر و مفیدتر پیش می‌رود.

اگر تا به حال مداخله‌ی جراحی را برای درمان میگرن مؤثر نمی‌دانسته اید، چنانچه واکنش مناسبی به بوتاکس نشان می‌دهید، جراحی روش مؤثری خواهد بود. جراحان از این روش به عنوان آزمایش پیش از تصمیم‌گیری درباره‌ی جراحی استفاده می‌کنند.

عوارض جانبی

عوارض جانبی مانند تغییر رنگ و برآمده شدن پوست و کبودی دارد، البته در کمتر از یک درصد از بیماران چنین واکنشهای منفی‌ای مشاهده می‌شود. اثرهای جانبی جدی‌تر به ندرت پیش می‌آید.